

ОДГЛЕДУВАЊЕ НА ФУРАЖЕН ГРАШОК

Грашокот како и граорицата се одгледува за производство на зелена маса, сено, силажа и зрно. Предноста на грашокот над граорицата е во тоа што тој како есенска култура дава поголеми и постабилни приноси и што порано ја ослободува површината, така што по него со успех можат да се одгледуваат втори култури.

Сеното од грашокот по квалитет заостанува од сеното на граорицата. Воздушно сувата маса од грашокот содржи 17,8% сурови протеини, 3,53% масла, 21,76% суви влакна, 34,29% безазотни екстра активни материи и 10,15% пепел, затоа подобро е грашокот да се исползува како зелена храна и за силжа, а во ретки сличаи од него да се приготвува сено.

Приносита на грашокот доста варираат, тие зависат од условите на одгледување и од агротехниката. Просечниот принос на зелена маса се движи од 10-15 тони, или 2,5 тони/ха сено.

Доколку се одгледува за зрно, дава принос околу 1-2,5 тони/ха и приближно толку слама. Сламата и плевата исто така се добра храна за добитокот особено за овците.

Нај застапена кај нас е сортата „пионир,, која е доста отпорна на ниска температура, дава бујна маса, израснува во висина околу 1-м. Цветовите се со виолетова боја, а семето има темнокафеава боја.

Услови на одгледување.

Фуражниот грашок многу добро поднесува ниски температури. Издржува температура од -14 до -20 °C а некои руски сорти и до -30 °C. Поникнува при температуре од 1-2 °C. Во првата фаза од развојот како и во фаза на цветањето бара доволно влага, а висока температура и сиша особено воздушна, не поднесува. Во сушни години приносите значајно се намалуваат, затоа тој најдобро вирее во реони со повлажна и умерена клима. На почвата не е многу пробирлив, а најдобра почваи за него се средно тешките (глинесто-песокливите и песокливо-глинестите) Не поднесува тешки и почви со високи подпочвени води како и претерано кисели.

Агротехника

-Како легуминозно растение грашокот е многу добра предкултура за сите наши економски поважни култури, бидејќи тој остава во почвата од 100-200 кг. азот по хектар. Тој не е пробирлив на преткултурата па затоа може да дојде по секоја култура.

-Обработката на почвата зависи од времето на сеидбата и од предкултурата. Кај нас првенствено се одгледува како есенска култура а најчесто по стрните жита и окопните култури. При есенска сеидба и предкултура стрни жита обработката се состои од две орања и неколкукратно површинско култивирање со цел да се постигне добра структура. Веднаш по прибирањето на стрните култури, треба да се пристапи кон длабоко орање од 25-30 см., а по паѓање на првите дождови да се изврши второ поплитко орање и неколку култивирања. Ако е предкултура окопна, тогаш по нејзино прибирање се ора на околу 20-см, се дискува и веднаш се сее.

-Ако се сее напролет тогаш обработката е иста како и за есенската сеидба.

Грашокот има помала потреба од хранливи материи, така што ѓубрењето воглавно се употребува на умерено плодни и сиромашни почви. Се користат комплекси ѓубрива, ориентационите количини се 30-50 кг азот, 50-80 кг фосфор и 40-60 кг калиум.

-Грашокот се сее од 15 септември а најдоцна до 1о октомври, а пролетната сеидба се врши од крајот на февруари и првата декада на март.

Количината на семе за сеидба изнесува 120 кг грашок плус 35 кг рж или пченица а за пролетна сеидба се користи овес.

-За зелена маса и сено грашокот се коси во фаза на полно цветање кога од долните цветови се формират првите мешунки, а за силажа во фаза на прецветувањето.

-Ако се одгледува за зрно, жетвата се врши кога поголем број на мешумки се се зрели.

Изработил:

Агр. Инг. Панче Иванов